

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu - Bodonî, 57/1, of. 414 – 418
www.cspa.md, tel: 0 (22) 66-75-49, 66-75-91, mail: cspa@cspa.md,.

DECIZIE

21 iunie 2024

Nr.14

Privind aprobarea Informației privind piața serviciilor de audit pentru anul 2023

Comitetul de supraveghere a auditului, întru executarea prevederilor art.38 alin.(5) lit.a) al Legii nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.7-17, art.48),

DECIDE:

1. Se aprobă *Informația privind piața serviciilor de audit pentru anul 2023*, (se anexează).
2. Consiliul de supraveghere publică a auditului va plasa decizia și informația pe pagina web oficială a Consiliului.

Vicepreședintele Comitetului
Stela CIBOTARI

Instituția Publică „Consiliul de supraveghere publică a auditului”

Informația privind piața serviciilor de audit pentru anul 2023

Aprobată prin Decizia nr.14 din 21 iunie 2024

Context

Potrivit [Legii nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare](#) (*în continuare Legea nr.271/2017*), Consiliul de supraveghere publică a auditului (*în continuare - Consiliu*) este instituția publică autonomă, cu statut de persoană juridică, responsabilă pentru supravegherea publică a auditului.

Consiliul reprezintă structura operațională principală în cadrul sistemului de supraveghere a auditului la nivel național.

Scopul activității Consiliului este să îmbunătățească calitatea auditului promovând un audit independent și de înaltă calitate și să contribuie la creșterea încrederii publice în entitățile de audit din Republica Moldova.

Funcțiile Consiliului:

- a) de înregistrare a stagiilor și de monitorizare a stagiului;
- b) de certificare și de înregistrare a auditorilor;
- c) de înregistrare a entităților de audit;
- d) de monitorizare a instruirii profesionale continue;
- e) de asigurare a calității auditului;
- f) de investigare și de aplicare a măsurilor disciplinare auditorilor și entităților de audit;
- g) de elaborare și de aprobare a actelor normative în vederea exercitării funcției de supraveghere publică a auditului.

Organele de conducere ale Consiliului sunt Comitetul de supraveghere a auditului (*în continuare – Comitet*) și Directorul executiv.

Componența nominală a Comitetului se aprobă pe un termen de 3 ani, fiind format din 7 membri nepracticieni care posedă cunoștințe în domeniul economic sau în cel juridic. Comitetul este format din: doi reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, un reprezentant al Băncii Naționale a Moldovei, un reprezentant al Curții de Conturi, un reprezentant al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, un reprezentant al mediului de afaceri și un reprezentant al mediului academic specializat în audit.

Directorul executiv este numit în funcție pe un termen de 4 ani, cu posibilitatea de a exercita două mandate consecutive.

Consiliul, în calitate de organ de supraveghere publică a auditului, analizează anual piața serviciilor de audit și publică rezultatele acesteia, având ca scop informarea auditorilor, entităților de audit, asociațiilor profesionale din domeniu și publicul larg despre evoluțiile pe această piață.

Informația privind entitățile de audit

Potrivit datelor din [Registrul public al entităților de audit](#), la 31.12.2022 erau înregistrate 122 entități de audit.

Pe parcursul anului 2023 au fost înregistrate 8 entități de audit (*Tabelul 1*), 2 entități de audit și-au suspendat activitatea (*Tabelul 2*) și 3 entități de audit și-au încetat activitatea fiind radiate din Registrul public al entităților de audit (*Tabelul 3*). Respectiv, la situația din 31.12.2023 sunt înregistrate 127 entități de audit.

Tabelul 1: Lista entităților de audit care au fost înregistrate în anul 2023

Denumirea entității de audit	Numărul individual al entității de audit	Auditori
„ENRENS-AUDIT” SRL	2301128	Spînu Liviu (nr. 1710118) Spînu Raisa (nr. 0802046)
„PRIM MAIN AUDIT” SRL	2303129	Iabanji Ștefan (nr.2201011) Smochina Liliana (nr. 0802139) Gorea Natalia (nr. 1310067)
„E. AUDIT TAX CONSULTING” SRL	2303130	Cechina Ecaterina (nr. 2206040)
„BVD-AUDIT-PRIM” SRL	2305131	Bîtco Vladislav (nr. 0802134)
„AUDITOR INDEPENDENT” SRL	2306132	Luchianțeva Svetlana (nr. 1505043)
„GHEOTAT EXPERT” SRL	2308133	Gheorghîța Tatiana (nr. 0802219)
„SM AUDIT” SRL	2308134	Stahi Mihail (nr. 2306022) Agapi Tatiana (nr. 0802049)
„RECONSULTING AUDIT” SRL	2311135	Damaschina Tatiana (nr. 0802007)

Sursa: Registrul public al entităților de audit

Tabelul 2: Lista entităților de audit care și-au suspendat activitatea în anul 2023

Denumirea entității de audit	Numărul individual al entității de audit	Auditori
„OXTEL - AUDIT” SRL	1910098	Șendrea Antonina (nr. 0802091)
„CONTOFIX” SRL	2201125	Bugan Corneliu (nr. 2107010)

Sursa: Registrul public al entităților de audit

Tabelul 3: Lista entităților de audit care și-au încetat activitatea în anul 2023

Denumirea entității de audit	Numărul individual al entității de audit	Auditori
„BE LEGAL” SRL	2106121	Panainte Elena (nr. 1104033)
„CONFIRMARE – AUDIT” SRL	1904077	Gheorghîța Tatiana (nr. 0802219)
„LRI ESTIM” SRL	1902005	Spînu Raisa (nr. 0802046) Procopciuc Maria (nr. 0802177)

Informația privind piața serviciilor de audit

Sursa: Registrul public al entităților de audit

Din punct de vedere al formei juridice de organizare și de proprietate, structura entităților de audit este următoarea (*Tabelul 4*):

Tabelul 4: Situația entităților de audit în funcție de forma juridică de organizare și de proprietate

Forma juridică de organizare și de proprietate	Situația la 31.12.2023
<i>Societate cu răspundere limitată</i>	125
<i>dintre care:</i>	
cu capital străin	6
cu capital mixt	2
cu capital autohton (<i>inclusiv 6 entități de audit suspendate</i>)	117
<i>Societate pe acțiuni</i>	2
<i>dintre care:</i>	
cu capital autohton	2
Total	127

Sursa: Registrul public al entităților de audit

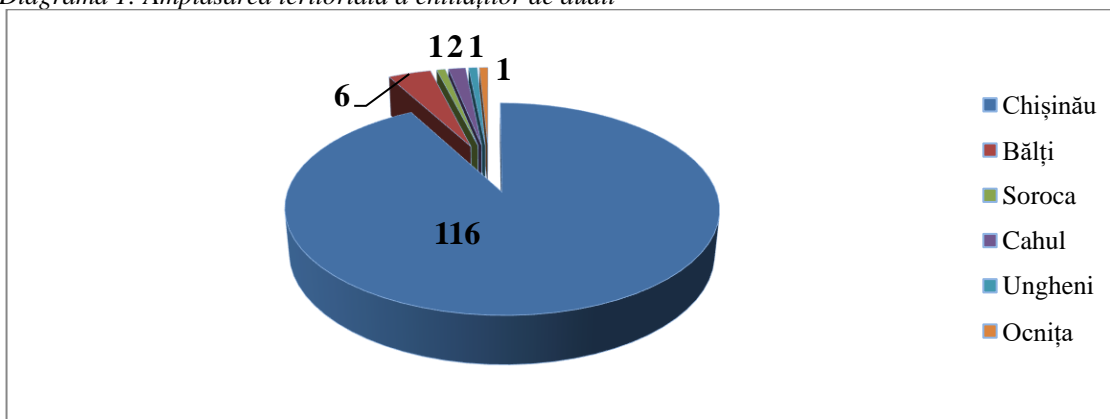
Potrivit datelor din *Tabelul 4*, circa 98% dintre entitățile de audit înregistrate sunt constituite sub formă de societăți cu răspundere limitată, dintre care 93% din entitățile de audit înființate sunt cu capital autohton.

Pe piața serviciilor de audit, sunt înregistrate :

- ✓ 2 societăți pe acțiuni cu capital autohton:
  - „Audit – Concret” S.A.;
  - „Audit-Exact” S.A.
- ✓ 6 societăți cu răspundere limitată cu capital străin:
  - ÎCS „Pricewaterhouse Coopers Audit” SRL;
  - ÎCS „KPMG Moldova” SRL;
  - ÎCS „Ernst & Young” SRL;
  - ÎCS „Deloitte Audit” SRL;
  - „Moore Stephens KSC” SRL;
  - „Baker Tilly Klitou and Partners” SRL.
- ✓ 2 societăți cu răspundere limitată cu capital mixt:
  - „BDO Audit Consulting” SRL;
  - „Real Business Consulting” SRL.

În anul 2023 amplasarea teritorială a entităților de audit era reprezentată astfel (*Diagrama 1*):

Diagrama 1: Amplasarea teritorială a entităților de audit

Sursa: Registrul public al entităților de audit

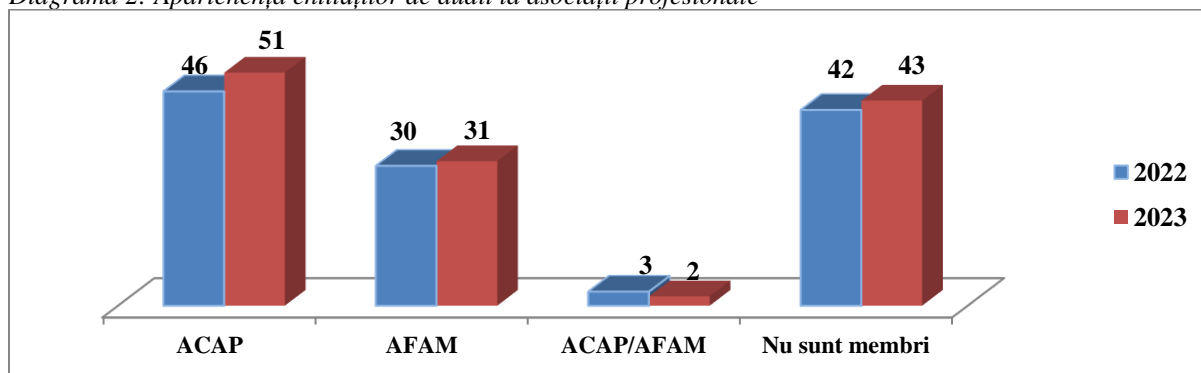
Circa 91% din entități de audit sunt amplasate în Chișinău.

Auditorii și entitățile de audit au dreptul de a se afilia la organizații profesionale din domeniul auditului.

În 2023, în Republica Moldova au fost înregistrate 2 organizații profesionale de profil:

- ✓ Asociația contabililor și auditorilor profesioniști din Republica Moldova (ACAP);
- ✓ Asociația auditorilor și societăților de audit din Republica Moldova (AFAM).

Diagrama 2: Apartenența entităților de audit la asociații profesionale

Sursa: Rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului pentru anul 2023

Potrivit *Diagramei 2*, 51 entități de audit sunt membri ai organizației profesionale ACAP, 31 entități de audit sunt membri ai organizației profesionale AFAM, iar 2 entități de audit sunt membre atât ai ACAP, cât și ai AFAM.

Circa 34% din entitățile de audit nu sunt afiliate organizațiilor profesionale din domeniul auditului.

Pe parcursul anului 2023, 13 entități de audit au fost supuse controlului extern al calității auditului. Rezultatele controalelor se regăsesc în [Raportul de activitate al I.P. „Consiliul de supraveghere publică a auditului” pentru anul 2023](#), pct.4.1.

Informația privind auditorii

Conform [Registrului public al auditorilor](#), la situația din 31.12.2022 erau înregistrați 242 auditori (*Tabelul 5*). Pe parcursul anului 2023 s-au înregistrat 3 auditori și și-a încetat activitatea 1 auditor.

Tabelul 5: Situația din Registrul public al auditorilor

Auditori	Situația la 31.12.2022	Situația la 31.12.2023
Total	242	244
<i>dintre care:</i>		
auditori care desfășoară activitate de audit (înregistrați în cadrul entităților de audit)	198	197
auditori care nu desfășoară activitate de audit (neînregistrați în cadrul entităților de audit)	24	23
auditori a căror activitate este suspendată	20	24

Sursa: Registrul public al auditorilor

Numărul auditorilor care desfășoară activitate de audit a scăzut cu circa 0,5% comparativ cu anul 2022.

Pe parcursul anului 2023, în cadrul Consiliului au fost realizate următoarele activități:

- ✓ Cu privire la stagiul în audit:
  - 16 stagiaari au fost înregistrați în Registrul stagiabilor;
  - 8 certificate de stagiu au fost eliberate de Consiliu.
- ✓ Cu privire la obținerea calificării profesionale de auditor:
  - 4 auditori au obținut certificate de calificare, ca urmare a recunoașterii certificatelor internaționale în domeniul contabilității și/sau a susținerii examenelor pentru obținerea calificării profesionale de auditor;
- ✓ Cu privire la modificările operate în Registrul public al auditorilor:
  - 4 auditori și-au suspendat activitatea, ca urmare a depunerii cererii de suspendare a activității;
  - 3 auditori s-au înregistrat în Registrul public al auditorilor, dintre care 1 auditor a obținut certificatul de calificare în anul 2022, 1 auditor a obținut certificatul de calificare în anul 2023 și 1 auditor a obținut certificatul de calificare în 2016;
  - 1 auditor a fost radiat din Registrul public al auditorilor.

Informația privind activitatea de audit

Potrivit Registrului public al entităților de audit, la situația din 31.12.2023 sunt înregistrate 127 entități de audit. Cinci entități de audit nu au prezentat Raportul privind respectarea procedurilor de control al calității auditului*, iar 4 entități și-au suspendat activitatea anterior anului 2023. Astfel, analiza situației privind activitatea entităților de audit și a situației entităților de audit în funcție de tipul de activitate desfășurat va include 118 entități de audit la care se adaugă 3 entități de audit care au fost radiate din Registrul public al entităților de audit în 2023 și au prezentat rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului. Respectiv în total vor fi analizate datele prezentate de 121 entități de audit.

Astfel, potrivit informațiilor din Rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului, prezentate în *Tabelul 6*, circa 31,4% din entitățile de audit înregistrate nu au desfășurat activitate de audit pe parcursul anului 2023.

Totuși, datele din tabel prezintă o creștere cu circa 9% a numărului entităților de audit care au desfășurat activitate de audit în anul 2023.

Tabelul 6: Situația privind activitatea entităților de audit

Entitate de audit	Situația din 31.12.2022	Situația din 31.12.2023
Total	115	121
dintre care:		
au desfășurat activitate de audit	76	83
nu au desfășurat activitate de audit	39	38

Sursa: Rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului pentru anul 2023

În funcție de tipul de activitate desfășurat de entitățile de audit pentru anul 2023, situația este următoarea (*Tabelul 7*):

Tabel 7: Situația entităților de audit în funcție de tipul de activitate desfășurat

Tip de activitate	Situația la 31.12.2022		Situația la 31.12.2023	
	Număr	%	Număr	%
Total entități de audit	115	100	121	100
dintre care:				
Entități de audit care au desfășurat exclusiv activitate de audit	5	4,35	2	1,6
Entități de audit care au prestat exclusiv alte servicii decât activitatea de audit	35	30,43	33	27

* „NOVAUDIT” SRL, „DD CONSULTING” SRL, „ZANNA-AUDIT” SRL, „IULIGEAD” SRL, „OXTEL - AUDIT” SRL

Informația privind piața serviciilor de audit

Entități de audit care au desfășurat activitate de audit și au prestat alte servicii decât activitatea de audit	71	61,74	81	67
Entități de audit care nu au avut activitate	4	3,48	5	4,4

Sursa: Rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului pentru anul 2023

Conform datelor prezentate în tabel, circa 67% din entitățile de audit înregistrate au desfășurat activitate de audit și au prestat alte servicii decât activitatea de audit (de revizuire, de asigurare, servicii conexe, servicii prestate conform art.21 alin.(7) din Legea nr.271/2017), înregistrând în anul 2023 o creștere cu circa 14% comparativ cu anul 2022. Numărul entităților de audit care au desfășurat exclusiv activitate de audit a scăzut cu circa 60% în anul 2023. Totodată, se observă o creștere a numărului entităților de audit care nu au desfășurat activitate, de la 4 entități de audit în anul 2022 la 5 entități în 2023, ceea ce reprezintă circa 4% din numărul total al entităților de audit înregistrate.

Potrivit art.29 din Legea nr.271/2017, entitățile de audit care efectuează auditul la entitățile de interes public prezintă Consiliului și publică pe propriile pagini web oficiale, în termen de 4 luni de la sfârșitul fiecărei perioade de gestiune, Raportul privind transparența, care rămâne disponibil minimum 5 ani de la data publicării. Drept urmare, pentru anul 2023, 13 entități de audit au prezentat rapoartele privind transparența.

În anul 2023, la fel ca în anul 2022, 13 entități de audit au efectuat audit la entități de interes public.

Lista entităților de audit, numărul rapoartelor auditorului emise pentru entitățile de interes public auditate în 2023 și link-urile către rapoartele privind transparența pentru anul 2023 publicate sunt reflectate în *Tabelul 8*.

Tabelul 8: Lista entităților de audit, numărul de rapoarte ale auditorului pentru entitățile de interes public auditate în anul 2023 și link-urile către rapoartele privind transparența pentru anul 2023 publicate

Nr. d/o	Entitate de audit	Nr. de rapoarte ale auditorului pentru entitățile de interes public auditate în anul 2022	Link-ul către Raportul privind transparența pentru anul 2023
1.	„Moore Stephens KSC” SRL	8	Raport transparență
2.	„Mol auditing” SRL	5	Raport transparență
3.	ÎCS „Baker Tilly Klitou and Partners” SRL	3	Raport transparență
4.	„BDO Audit & Consulting” SRL	2	Raport transparență
5.	„First Audit International” SRL	2	Raport transparență
6.	„Audit-Concret” SA	2	Raport transparență
7.	ÎCS „Pricewaterhouse Coopers Audit” SRL	2	Raport transparență
8.	„Primaudit Company” SRL	1	Raport transparență

Informația privind piața serviciilor de audit

9.	ÎCS „KPMG MOLDOVA” SRL	2	Raport transparență
10.	ÎCS „Ernst & Young” SRL	2	Raport transparență
11.	„Sovirina-Audit” SRL	1	Raport transparență
12.	„FlagMAN-D” SRL	1	Raport transparență
13.	„Ecofin-Audit- Service” SRL	1	Raport transparență
	Total:	32	

Sursa: Rapoartele privind transparența pentru anul 2023

Potrivit prevederilor art.3 din Legea nr.287/2017, se consideră entitate de interes public entitatea ale cărei valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată; bancă; asigurător (reasigurător)/societate de asigurări; organism de plasament colectiv în valori mobiliare cu personalitate juridică; entitate mare care este întreprindere de stat sau este societate pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social.

Entitățile de interes public auditate și entitățile de audit care au efectuat auditul în perioada 2022-2023 sunt prezentate în *Tabelul 9*.

Tabelul 9: Lista entităților de interes public auditate și a entităților de audit care au efectuat auditul

Entitatea de audit	Entitățile de interes public auditate	
	Anul 2022	Anul 2023
„Moore Stephens KSC” SRL	<ul style="list-style-type: none"> • „FinComBank” S.A. • S.A. „CET-NORD” mun. Bălți • S.A. „Termoelectrica” • S.A. „Moldtelecom” • Î.S. „Calea Ferată din Moldova” • Î.S. „Poșta Moldovei” 	<ul style="list-style-type: none"> • BC „Moldindconbank” S.A. • „FinComBank” S.A. • BC „Comerțbank” • S.A. Moldasig • S.A. „CET-NORD” mun. Bălți • S.A. „Termoelectrica” • S.A. „Moldtelecom” • Î.S.„Poșta Moldovei”
„Molдаuditing” SRL	<ul style="list-style-type: none"> • „Acord-Grup” S.A. • „Garanție” S.A. • „General Asigurări” S.A. • „Moldcargo” S.A. • „Franzeluța” S.A. 	<ul style="list-style-type: none"> • „Acord-Grup” S.A. • „Garanție” S.A. • „General Asigurări” S.A. • „Moldcargo” S.A. • „Franzeluța” S.A.
ÎCS „Baker Tilly Klitou and Partners” SRL	<ul style="list-style-type: none"> • BC „EuroCreditBank” S.A. • BC „Energbank” S.A. • BC „Moldindconbank” S.A. • Î.S. „Moldelectrica” 	<ul style="list-style-type: none"> • BC „EuroCreditBank” S.A. • BC „Energbank” S.A. • Î.S. „Moldelectrica”
„Grant Thornton Audit” SRL	<ul style="list-style-type: none"> • „Grawe Carat Asigurări” S.A. • „Apa Canal Chișinău” S.A. 	
„Divers Audit” SRL	<ul style="list-style-type: none"> • „Combinatul de vinuri Cricova” S.A. • S.A. „Energocom” • S.A. „Red Nord” 	

Informația privind piața serviciilor de audit

„BDO Audit Consulting” SRL	<ul style="list-style-type: none"> • BC „Comerțbank” S.A. • „Donaris Vienna Insurance Group” S.A. 	<ul style="list-style-type: none"> • B.C. ProCredit Bank S.A. • Donaris S.A.
„First Audit International” SRL	<ul style="list-style-type: none"> • „Intact Asigurări Generale” S.A. 	<ul style="list-style-type: none"> • „Intact Asigurări Generale” S.A. • CRICOVA S.A.
„Audit-Concret” SA	<ul style="list-style-type: none"> • „Transelit” S.A. • „Asterra Grup” S.A. 	<ul style="list-style-type: none"> • „Transelit” S.A. • „Asterra Grup” S.A.
ÎCS „Pricewaterhouse Coopers Audit” SRL	<ul style="list-style-type: none"> • Banca Comercială Română Chișinău S.A. • „Moldova Agroindbank” S.A. 	<ul style="list-style-type: none"> • Banca Comercială Română Chișinău S.A. • „Moldova Agroindbank” S.A.
„Primaudit Company” SRL	<ul style="list-style-type: none"> • Î.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău” • C.A. „MOLDASIG” S.A. 	<ul style="list-style-type: none"> • Î.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău”
ÎCS „KPMG Moldova” SRL	<ul style="list-style-type: none"> • BC „ProCredit Bank” S.A. • BC „Victoriabank” S.A. 	<ul style="list-style-type: none"> • BC „Victoriabank” S.A. • I.M. Grawe Carat Asigurări S.A.
ÎCS „Ernst & Young” SRL	<ul style="list-style-type: none"> • OTP Bank S.A. • BC „Eximbank” S.A. 	<ul style="list-style-type: none"> • OTP Bank S.A. • BC Eximbank S.A.
„Sovirina-Audit” SRL	<ul style="list-style-type: none"> • „Metalferos” S.A. 	<ul style="list-style-type: none"> • Metalferos S.A.
FlagMAN-D SRL		<ul style="list-style-type: none"> • Eurocreditbank S.A. • Energbank S.A. • I.S. Moldelectrica
„Ecofin-Audit-Service” SRL		<ul style="list-style-type: none"> • „Energocom” S.A.

Sursa: Rapoartele privind transparența pentru anul 2023

Conform Legii nr.271/2017, pentru efectuarea auditului la entitățile de interes public și la entitățile mari, entitatea de audit trebuie să aibă în calitate de angajați nu mai puțin de doi auditori. Urmare analizei informațiilor prezentate în rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului, toate entitățile de audit care au efectuat auditul la entități de interes public respectă această condiție.

Pe parcursul anului 2023, entitățile de audit au emis următoarele tipuri de rapoarte prezentate în *Tabelul 10*.

Tabelul 10: Situația privind tipurile rapoartelor emise de entitățile de audit, numărul serviciilor prestate

Tip raport/ Număr	Situația la 31.12.2022	Situația la 31.12.2023
Total rapoarte emise	3.241	3.659
Rapoarte ale auditorului emise pentru auditul situațiilor financiare (ISA 100 – ISA 799)	699	817
Rapoarte ale auditorului emise, altele decât pentru auditul situațiilor financiare (ISA 800 - ISA 805)	256	241

Informația privind piața serviciilor de audit

Rapoarte de revizuire emise	21	20
Rapoarte de asigurare emise	24	40
Rapoarte privind serviciile conexe emise <i>inclusiv</i>	1354	1783
• rapoarte asupra constatărilor efective (misiuni pe baza procedurilor convenite - conform ISRS 4400)	1349	1773
• rapoarte de compilare (conform ISRS 4410)	5	10
Alte servicii (prevăzute de art.21 alin.(7) din Legea nr.271/2017).	887	758

Sursa: Rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului pentru anul 2023

În perioada de raportare 2023, entitățile de audit au emis 817 Rapoarte ale auditorului pentru auditul situațiilor financiare, cu circa 17% mai multe comparativ cu anul precedent. Numărul total al rapoartelor emise de către entitățile de audit, de asemenea, s-a majorat cu circa 13%, ceea ce denotă că activitatea auditorilor este în creștere.

Pentru Rapoartele auditorului emise pentru auditul situațiilor financiare pe parcursul anilor 2022-2023 situația detaliată este prezentată în *Tabelul 11*.

Tabelul 11: Situația privind numărul Rapoartelor auditorului emise pentru auditul situațiilor financiare

Tip serviciu/ Număr	Situația la 31.12.2022	Situația la 31.12.2023	Dinamica +/- (%)
Număr total rapoarte ale auditorului emise pentru auditul situațiilor financiare	699	817	+ 17
• Rapoarte ale auditorului emise pentru auditul situațiilor financiare individuale a entităților de interes public	36	32	- 11
- Entități ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată	0	0	-
- bănci	11	11	-
- asigurători (reasiguratori)/ societăți de asigurări	11	10	- 9
- organisme de plasament colectiv în valori mobiliare cu personalitate juridică	0	0	-
- entități mari care sunt întreprinderi de stat, societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social	14	11	- 21

Informația privind piața serviciilor de audit

• Rapoarte ale auditorului emise pentru auditul situațiilor financiare individuale a entităților mari, altele decât cele prevăzute la rubrica 16, pct.1 subpct.5) din Decizia nr.33/2019 privind aprobarea Raportului privind respectarea procedurilor de control al calității auditului	49	66	+ 35
• Rapoarte ale auditorului emise pentru auditul situațiilor financiare individuale a entităților mijlocii	288	289	+ 0,35
• Rapoarte ale auditorului emise pentru auditul situațiilor financiare individuale a altor entități supuse auditului obligatoriu, conform legislației în vigoare	136	245	+ 80
• Rapoarte ale auditorului emise pentru auditul solicitat al situațiilor financiare individuale	160	164	+ 2,5
• Rapoarte ale auditorului emise pentru auditul situațiilor financiare consolidate	30	21	- 30

Sursa: Rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului pentru anul 2023

În funcție de opinia exprimată de auditor, Rapoartele auditorului emise în anul 2023 sunt clasificate în modul următor (*Tabelul 12*):

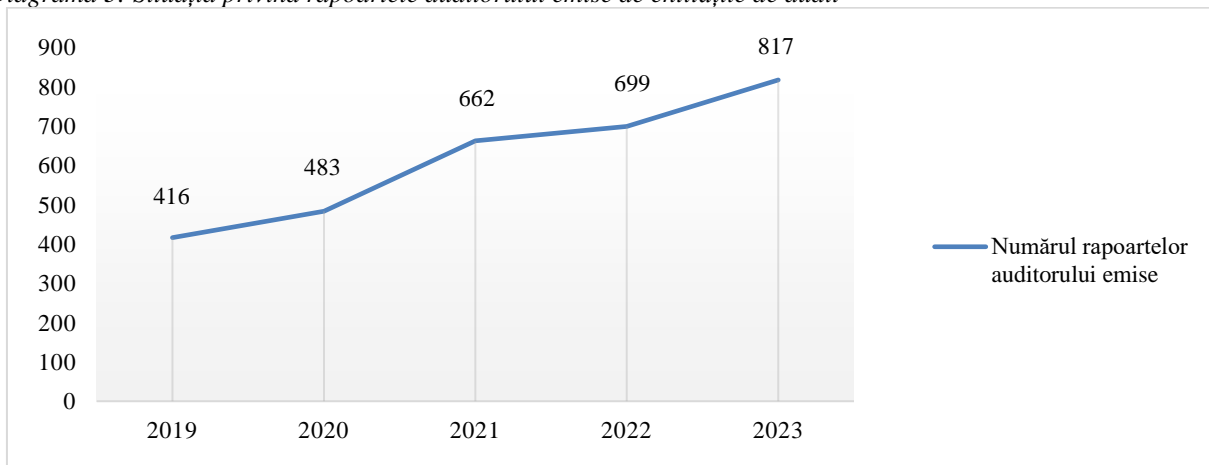
Tabelul 12: Situația privind rapoartele întocmite de entitățile de audit în funcție de opinia exprimată de auditor

Tip servicii	Situația la 31.12.2023	
	Număr	%
Numărul total al rapoartelor auditorului întocmite	817	100
<i>dintre care:</i>		
• cu opinie nemodificată	438	54
• cu opinie modificată	379	46
<i>dintre care:</i>		
a) Opinie cu rezerve	364	44
b) Opinie contrară	8	1,2
c) Imposibilitatea exprimării opiniei	7	0,8

Sursa: Rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului pentru anul 2023

Dinamica numărului rapoartelor auditorului emise de entitățile de audit pe parcursul anilor 2019-2023 este prezentată în *Diagrama 3*:

Diagrama 3: Situația privind rapoartele auditorului emise de entitățile de audit

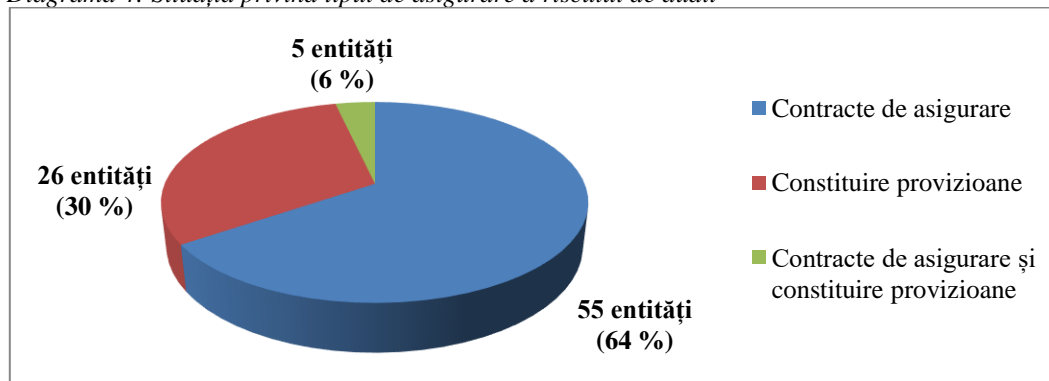
Sursa: Rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului pentru anul 2019-2023

Informația expusă în *Diagrama 3* prezintă dinamica numărului Rapoartelor auditorului emise în ultimii 5 ani. Respectiv, se observă dinamică pozitivă pe parcursul perioadei menționate a numărului rapoartelor auditorului, înregistrând cea mai mare creștere în anul 2023 - 817 rapoarte.

În conformitate cu Legea nr.271/2017, entitatea de audit este obligată să asigure riscul de audit. Scopul asigurării riscului de audit constă în asigurarea răspunderii entității de audit pentru prejudiciul cauzat entității auditate, solicitantului auditului ca urmare a exprimării unei opinii de audit necorespunzătoare, în cazul în care situațiile financiare conțin denaturări semnificative. Entitățile de audit pot asigura riscul de audit prin încheierea cu asigurătorul a unui contract de răspundere civilă pentru posibilele riscuri de activitate profesională sau prin constituirea provizioanelor în mărime de 15% din venitul din vânzări în perioada de gestiune aferentă auditului.

Tipul asigurării riscului de audit ales de cele entitățile de audit care au efectuat auditul situațiilor financiare individuale și/sau al situațiilor financiare consolidate pe parcursul anului 2023 este prezentat în *Diagrama 4*:

Diagrama 4: Situația privind tipul de asigurare a riscului de audit

Sursa: Rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului pentru anul 2023

Analizând *Diagrama 4* se observă:

- ✓ 55 entități de audit au încheiat contracte de asigurare de răspundere civilă pentru posibilele riscuri de activitate profesională;
- ✓ 26 entități de audit au optat pentru constituirea provizioanelor ca modalitate de asigurare a riscului de audit;
- ✓ 5 entități de audit au optat atât pentru încheierea contractelor de asigurare de răspundere civilă pentru posibilele riscuri de activitate profesională, cât și pentru constituirea provizioanelor ca modalitate de asigurare a riscului de audit.

Toate entitățile de audit care au efectuat audit la entitățile de interes public au asigurat riscul de audit prin încheierea contractelor de asigurare de răspundere civilă pentru posibilele riscuri de activitate profesională potrivit art. 26 alin. (3) din Legea nr.271/2017.

Conform datelor prezentate în rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului, la sfârșitul anului 2023 efectivul de personal din cadrul entităților de audit era următorul (*Tabel 13*):

Tabelul 13: Evoluția efectivului de personal din cadrul entităților de audit

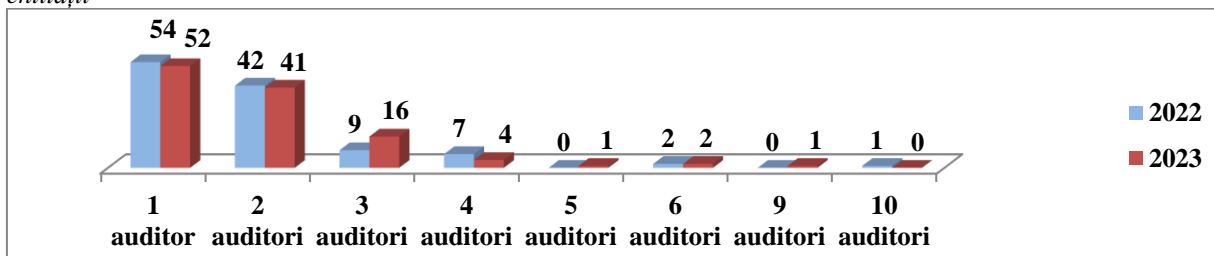
Salariați	Situația la 31.12.2022	Situația la 31.12.2023
Total	649	674
Auditori	196	197
Stagiari în audit	26	31
Alți angajați	427	446

Sursa: Rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului pentru anul 2023

Conform datelor din *Tabelul 13*, comparând rezultatele din anii 2022-2023 se observă o creștere nesemnificativă cu circa 0,5% a numărului auditorilor din cadrul entităților de audit.

Potrivit informației din rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului, circa 79% din entitățile de audit au desfășurat activitatea cu unul sau doi auditori angajați, dintre care: 44% din entitățile de audit au desfășurat activitatea cu un auditor angajat și 35% - cu doi auditori angajați (*Diagrama 5*).

Diagrama 5: Gruparea entităților de audit în funcție de numărul auditorilor care desfășoară activitatea în cadrul entității

Sursa: Rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului pentru anul 2023

În anul 2023 se observă o creștere cu circa 78% a numărului entităților de audit în care desfășoară activitatea 3 auditori. Patru entități de audit au raportat lipsa auditorilor în cadrul entității la sfârșitul perioadei de gestiune 2023 ca urmare a suspendării/radierii activității entității de audit.

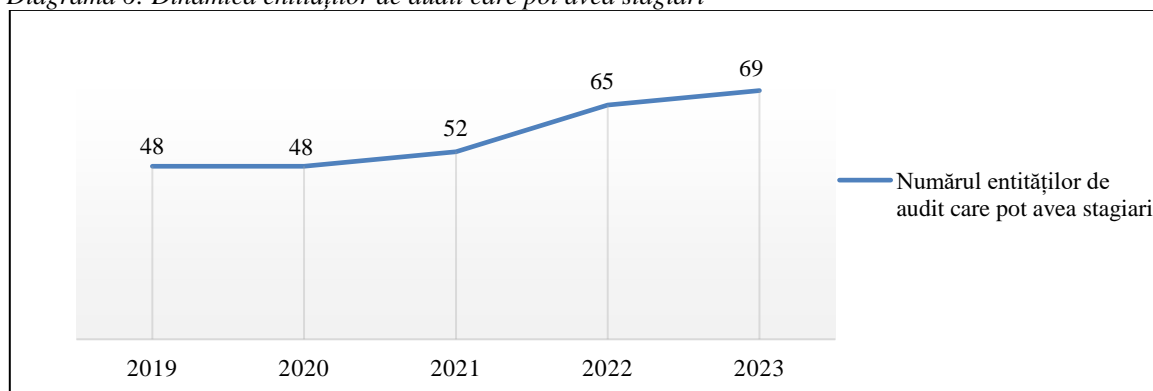
Conform [Deciziei Comitetului de supraveghere a auditului nr.15/2019 cu privire la aprobarea Normelor de pregătire profesională a stagiarilor în activitatea de audit](#), stagiul poate fi efectuat în cadrul unei entități de audit care este înregistrată în Registrul public al entităților de audit și a avut în derulare cel puțin 2 misiuni de audit în anul precedent.

Potrivit datelor din rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului pentru anul 2023, din 127 entități de audit înregistrate, 69 entități de audit respectau criteriile înaintate și puteau avea stagiari. Comparativ cu anul 2022, în care 65 entități întruneau criteriile menționate și puteau avea stagiari, în anul 2023 se observă o creștere de 6% a numărului acestor entităților (*Diagrama 6*).

Lista entităților de audit care pot avea stagiari este publicată anual pe [pagina web oficială a Consiliului](#) la următorul [link](#).

Dinamica entităților de audit, care au avut în derulare cel puțin 2 misiuni de audit și care pot avea stagiari pentru perioada 2019-2022 este prezentată în *Diagrama 6*:

Diagrama 6: Dinamica entităților de audit care pot avea stagiari

Sursa: Rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului pentru anii 2019-2023

Analizând dinamica datelor acumulate în ultimii 5 ani, în anul 2023 a fost înregistrat numărul cel mai mare de entități de audit care respectă criteriile înaintate și pot avea stagiari.

Structura venitului din vânzări a entităților de audit, inclusiv a venitului obținut din efectuarea auditului situațiilor financiare pentru anul 2023 este următoarea (*Tabelul 14*):

Tabelul 14: Situația privind venitul din vânzări a entităților de audit

Informația privind piața serviciilor de audit

Venitul din vânzări, total:	Anul 2022 lei	%	Anul 2023 lei	%
		249 395 773	100	286 304 198
✓ Venitul din vânzări din realizarea auditului situațiilor financiare, total, dintre care:	90 427 968	36,26	99 525 060	34,8
• la entități de interes public	18 748 646	20,74	21 470 474	7,5
• la entități mari, altele decât cele prevăzute la rubrica 16, pct.1 subpct.5) din Decizia nr.33/2019	13 756 087	15,21	17 947 394	6,2
• la entități mijlocii	24 031 498	26,58	26 585 085	9,3
• la alte entități supuse auditului obligatoriu conform legislației în vigoare	9 768 137	10,80	15 343 011	5,4
• auditul solicitat	17 093 611	18,90	14 176 294	5
• auditul situațiilor financiare consolidate	7 029 989	7,77	4 002 802	1,4
✓ Alte venituri	158 967 805	63,74	186 779 138	65,2

Sursa: Rapoartele privind respectarea procedurilor de control al calității auditului pentru anul 2023

Din *Tabelul 14* se observă că cota veniturilor din vânzări a entităților de audit obținut în anul 2023 este în creștere cu 14,8% (36 908 mii lei) comparativ cu anul 2022, inclusiv venitul din vânzări din realizarea auditului situațiilor financiare este în creștere cu 9% (9 097 mii lei) comparativ cu anul precedent.

Cota cea mai mare a veniturilor din vânzări pentru anul 2023, circa 65% (186.799 mii lei) revine veniturilor realizate din alte servicii decât activitatea de audit (de revizuire, de asigurare, servicii conexe, servicii prestate conform art.21 alin.(7) din Legea nr. 271/2017).